

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Харківська державна академія
дизайну і мистецтв

«31» березня 2026 року

Протокол №1

В.о. голови приймальної комісії

Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ

АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА МЕДІАВИРОБНИЦТВО

Програма фахового вступного випробування для прийому на навчання осіб, які
здобули освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) магістра
(спеціаліста), для здобуття освітньо-наукового рівня доктора філософії

зі спеціальності:

В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво»

Денна форма навчання

Харків-2026

Розробник: Алфьорова З.І. – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри методології крос-культурних практик, професор кафедри аудіовізуального мистецтва

Програму обговорено на засіданні кафедри МККП

від 22.12.2025 року

Протокол № 6

©ХДАДМ, 2026

©Алфьорова З.І., 2026

Вступ

Програма фахового вступного випробування на ОНП «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво» для прийому на навчання осіб, які здобули освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) магістра (спеціаліста), для здобуття освітньо-творчого рівня доктора мистецтва передбачає виявлення у вступника рівня сформованості фахових компетентностей в обсязі програми другого (магістерського) рівня вищої освіти та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво (нині В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво), здатності до творчого та проектного мислення. Фахове вступне випробування включає:

- ✓ Обговорення творчого **резюме** вступника.
- ✓ **Власне фахове вступне випробування.**

Вимоги до резюме:

- ✓ резюме має продемонструвати прогрес та особисті досягнення вступника в професійній сфері. Резюме має містити наступну інформацію:
  - ✓ особисті дані вступника;
  - ✓ освіта, працевлаштування;
  - ✓ досвід професійної діяльності (участь у проектах, фестивалях, конкурсах, симпозіумах, резиденціях тощо);
  - ✓ участь у грантових програмах, стипендіях тощо;
  - ✓ перелік реалізованих проектів (із зазначенням лінків на онлайн сховище);
  - ✓ наукова діяльність (наявність публікацій, доповідей на конференціях, круглий стіл тощо);
  - ✓ організаторська / педагогічна діяльність в аудіовізуальній сфері;
  - ✓ наявність відзнак, нагород тощо;
  - ✓ відомості про знання мов, наявність відповідних сертифікатів;

✓ інше.

До резюме додаються ключові аудіовізуальні проекти (на окремому носії, де кожен твір має бути належно підписаний та, за необхідності, мати коментар).

У випадку виявлення факту фальсифікацій, порушення авторського права інтелектуальної власності вступник позбавляється права вступу.

Програма фахового вступного випробування:

1. Коротка характеристика еволюції технологічного розвитку аудіовізуального мистецтва.
2. Розробка та втілення аудіовізуального проєкту / твору: коротка характеристика основних етапів, їх зміст тощо.
3. Діяльність виробничого колективу в сфері аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва та управління ним.
4. Правові та етичні норми оцінки професійної діяльності, розробки та втілення аудіовізуальних проєктів.
5. Принципи, методи та організаційні процедури творчо-виробничої діяльності в аудіовізуальній сфері у професійній діяльності (за фахом).
6. Експертна та консультативна діяльності в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.
7. Види і технології аудіовізуального мистецтва та виробництва.
8. Сучасні тенденції в розвитку зображального вирішення в сучасних аудіовізуальних проєктах/творах.
9. Художня якість аудіовізуального продукту: критерії оцінки.
10. Дія в аудіовізуальному творі як спосіб художньої організації екранного простору і часу.
11. Художньо-образна / зображальна / звукова структура аудіовізуального твору.
12. Монтажна структура аудіовізуального твору.
13. Специфіка художнього образу в аудіовізуальному творі.
14. Пластичний образ в аудіовізуальному творі.
15. Звукове рішення аудіовізуального твору.
16. Візуальні ефекти, спец ефекти та комп'ютерна графіка у кінематографі.
17. Функції аудіовізуального мистецтва.
18. Жанри аудіовізуального мистецтва

19. Пітчінгування та продюсування аудіовізуальних творів:
загальні тенденції.

20. Перспективи розвитку аудіовізуальної індустрії України.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Критерій оцінювання	Макс. к-сть балів
Резюме		
1	Зміст та досягнення	75
2	Культура оформлення та подання	25
РАЗОМ:		100
Фахове ступне випробування		
1	Повнота відповіді на запитання	75
2	Логіка викладу матеріалу, культура мови	25
РАЗОМ:		100
Усього за :		200

Мінімальний прохідний бал – 152

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Алфьорова З. І. (2019). Дисипативність як принцип морфологічних трансформацій аудіовізуального мистецтва // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури ; [редкол.: В. М. Шейко (голов. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. Харків, Вип. 65. С. 191-195. Бібліогр.: 5 назв. <https://doi.org/10.31516/2410-5325.065.19>*
2. Алфьорова З. І. (2019). Ситуативність як принцип морфологічних трансформацій аудіовізуального мистецтва // *Colloquium-journal. № 27, Cz. 7. – С. 19-23. –Бібліогр.: 10 назв .*
3. Алфьорова З. І. (2020). «Нове» українське кіно в контексті сучасного аудіовізуального мистецтва // *Вісник Київського Національного університету культури і мистецтв. : наук. журнал: Сер. Аудіовізуальне мистецтво та виробництво / М-во освіти і науки України, КНУКіМ – Київ, 2020. Т.3, № 2, С. 213-221. – Бібліогр.: 6 назв. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.3.2.2020.217646> .*
4. Алфьорова З. І., Алфьоров А.М. (2018). Жанрові метаморфози в контексті дії принципу нелокальності в практиці та теорії мистецтва (на основі аудіовізуального мистецтва) // *Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. Харків, Вип. 61., С. 352–359., Бібліогр.: 13 назв. <https://doi.org/10.31516/2410-5325.061.035>.*
5. Алфьоров А., Алфьорова З. (2024). Економічні моделі формування аудіовізуальних проєктів в креативних індустріях України. *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. Шейка. — Харків : ХДАК, 2024, вип.. 86, С.59-70 [категорія Б]. <https://doi.org/10.31516/2410-5325.086.07>**
6. Алфьорова З.І. (2016) Стратегії еволюції наративних форм в аудіовізуальному мистецтві під впливом процесуального світобуття-2 // *Студії мистецтвознав., № 3. , С. 40-46. , Бібліогр.: 16 назв.*
7. Алфьорова З.І. (2016). Художній рейдерінг як інструмент перетворення зображального простору. // *Вісн. Харк. держ. акад. дизайну і мистец. [Сер.] Мистецтвознавство : [зб. наук. пр.] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харк. держ. акад. дизайну і мистец. Х., № 1. С. 6-8*
8. Алфьорова З.І. (2021) .Продюсування аудіовізуальних творів в Україні: еволюція моделі та перспективи розвитку . *Scientific Collection «InterConf», (48): with the Proceedings of the 8th International Scientific and Practical Conference «Challenges in Science of Nowadays» (April 45, 2021) Washington, USA; pp. 618624. Available at: <https://interconf.top/.pdf>.*
9. Алфьорова З., Первишева І. (2025). Часові модули в аудіовізуальних проєктах в контексті трансмедійності. *Культура України : зб. наук. пр. /*

- М-во культури та стратегічних комунікацій України, Харків. держ. акад. культури ; за заг.ред. В. Шейка.—Харків: ХДАК, 2025. — Вип. 91, 54–61
DOI: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.091.06>
- 10.Афанасьєва К. (2011). Продюсер в аудіовізуальному бізнесі: правові аспекти діяльності. Теорія і практика інтелектуальної власності. No 2. С. 47–53. File:///D:/Downloads/Triv_2011_2_9.pdf
  - 11.Бондаренко Д. (2019). Особливості сучасних українських короткометражних аматорських фільмів. *Соціально-комунікаційні та мистецтвознавчі процеси в аспекті історичного розвитку і сучасності: зб. наук. пр. У 2-х т. Т. 1. Київ:КиМУ, 2019. С. 426-431.*
  - 12.Брюховецька Л. (2008). «Війна культур» чи загроза асиміляції? Українське поетичне кіно як фактор національного самоствердження. *Наук. зап. НАУКМА. К., Т. 75 : Теорія та історія культури. С. 77–84.*
  - 13.Брюховецька Л. (2003). Приховані фільми. Українське кіно 1990-х. Київ : АртЕк, 384 с.
  - 14.Брюховецька Л. (2018). Перерваний політ. Українське кіно часів ВУФКУ: спроба реконструкції. *Кінематографічні студії. Випуск восьмий. Київ : Вид. Дім «Києво-Могилянська академія», 570 с.*
  - 15.Брюховецька Л. (2000). Фільм як перетворена реальність (художня мова українського поетичного кіно). *Мистецтвознавство України : зб. наук. пр. / АМУ. К. Вип. 1. С. 271–274.*
  - 16.Брюховецька Л. (2006). Нариси з історії кіномистецтва України. Київ:«Інтертехнологія». 872 с.
  - 17.Горпенко В. Г. (2000). Архітектоніка фільму. Зошити 1-5. К.
  - 18.Железняк С. (2019). Специфіка аудіовізуальної культури в мультимедійному просторі: звуковий аспект. *Культура і мистецтво у сучасному світі. DOI:10.31866/2410-1915.20.2019.172449*
  - 19.Зубавіна І. (2005) .Екранна культура: філософські інтенції сучасної теоретичної думки . *Художня культура. Актуальні проблеми: Зб. Наук. праць. Випуск II - Київ: АМУ, С.59-74.*
  - 20.Зубавіна І. (2007). Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті. Київ. 296с.
  - 21.Зубавіна І. (2004). Нові екранні технології: специфіка комунікативної дії. Віртуалізація світу як стратегія «нуль дистанції». *Сучасне мистецтво. Зб. Ін-ту проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. Вип.1. Київ: Акта. С.246–241.*
  - 22.Зубавіна І.Б. (2008).Час і простір у кінематографі/ПІСМ АМУ. Київ. 448 с.
  - 23.Зубавіна І.Б. (2021). Онтологія віртуального простору: Екранознавчі зшитки / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». 376 с.
  - 24.Зубавіна, І. (2022) .Актуалізація архетипу діви-воїтельки в кінематографі України початку ХХІ століття. *Збірник наукових праць Сучасне мистецтво, (18), 19–26.*
  - 25.Ілляшенко В. (2022). Книга режисури. Київ: Вік.144 с.

- 26.Ландяк О. (2017). "Аудіовізуальне мистецтво" як концепт у сучасному мистецтвознавчому дискурсі. *Наукові записки. Серія: Мистецтвознавство*. №1. (вип. 36). С. 213- 223.
- 27.Миславський В.Н. (2006). Кінословник. Терміни. Визначення. Жаргонізми. Харків: ХЧМГУ, 328 с.
- 28.Миславський В.Н. (2022). Зародження і становлення українського кінематографа (перша третина ХХ століття). Riga: GlobeEdit. 414 с.
- 29.Миславський, В. Н. (2024). *Західний кінематограф. Концептуально-термінологічний словник*. Харків, Україна: ТОВ Видавництво «Точка».
- 30.Новікова, Л. (2022). Динаміка зміни іміджу України в аудіовізуальному мистецтві ХХІ століття. *Матеріали до української етнології*, 21(24), 112— 116. <https://doi.org/10.15407/mue2022.21.112>
- 31.Печеранський І.П. (2022). Сучасний стан і перспективи розвитку аудіовізуального сектору медіаекономіки зарубіжних країн (на прикладі теле-і кіноіндустрії).DOI: 10.31866/2616-745X.10.2022.269478
- 32.Погребняк Г П. (2013).*Авторський кінематограф крізь призму мистецької особистості, монографія*. К.:НАКККіМ. 128 с.
- 33.Погребняк Г. П. (2020). *Авторський кінематограф у культурному просторі другої половини ХХ- початку ХХІ століття: монографія*. Київ: НАКККіМ.448 с.
- 34.Росляк, Р. В. (2016). Тематичне планування як засіб управління українським кінематографом (з досвіду ХХ ст.). *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, 2, 160—180. <https://journals.urau.ua/index.php/visnyk/article/view/137990>
- 35.Чепелева, Н. В., Смульсон, М. Л., Шиловська, О. М., Гуцол, С. Ю. (2007). *Наративні психотехнології* (за заг. ред. Н. В. Чепелевої). Київ, Україна: Главник.
- 36.Черков, Г. (2024). Перші фільми братів Люм'єр: Фактологічна основа і виникнення образу-міфу. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого*, 34, 72— 81. <https://doi.org/10.34026/1997-4264.34.2024.305195>
- 37.Чміль, Г., Корабльова, Н. (2020). Тіло як реальність у знаковій системі екранної культури та сексуальність як її ідеологія. *The Culturology Ideas*, 17, 19— 44. <https://doi.org/10.37627/2311-9489-17-2020-1.19-44>
- 38.Шаповал, О. (2022). Українська сучасна анімація: Досягнення, проблеми і перспективи. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*, (31). <https://doi.org/10.34026/1997-4264.31.2022.267529>
- 39.Юдкін, І. (2017). Корпусний аналіз текстів і художні образи. *Теорія та історія культури*, 2, 45— 58.

Додаткова:

- 40.Alforova, Z., Marchenko, S., Kot, H., Kotlyar, S., Medvedeva, A Mousseienko O.. (2021). Impact of Digital Technologies on the Development of Modern Film

- Production and Television. *Rapkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities*, 13(n4), 27-40. <https://doi.org/10.21659/rapkhata.v13n4>
41. Alforova, Z., Marchenko, S., Shevchuk, Y., Kotlyar, S., & Honcharuk, S. (2021). Contemporary Ukrainian cinema into the European context (2014-2019). *Linguistics and Culture Review*, 5(S2), 274-283. <https://doi.org/10.37028/lingcure.v5nS2.1345>
42. Arnheim R. (1932) *Film Als Kunst*. Ernst Rovohit. First Edition (January 1, 1932).
43. Bordwell D., Staiger J., Thompson K. (1985). *The Classical Hollywood Cinema: Film Style and Mode of Production to 1960*. New York. 652 p.
44. Cable Ph. R. (2009). *Make Movies That Make Money! The Low-Budget Filmmaker's Guide to Commercial Success*. McFarland & Company, Inc., Publishers.
45. Cassirer, Ernst. (1923). *The Philosophy of Symbolic Forms*. Routledge; 1st edition.
46. Deleuze , G. (2003). *Cinema 1: The Movement-Image*. Cinema 1: The Movement-Time. P.
47. Groys B. (2008). *Art Power*. MIT Press.
48. Horkheimer, Max (2002). *Critical Theory Selected Essays*. London.
49. Keating P. (2014). *Cinematography*. Rutgers, The State University.
50. Leavitt, R. (1976). *Artist and Computer*. N.Y. Harmony Books.
51. Lotman J. (1981). *Semiotics of Cinema*. Transl. by Mark Suino. Ann Arbor: University of Michigan Press.
52. Robert C. (1985). Allen, Gomery Douglas. *Film History: Theory and Practice*. New York, San Francisco. 276 p.
53. Steinberg S. (2012). *The Crowdfunding Bible*. Published by READ.ME.
54. Stoller M. (2009) *Filmmaking For Dummies*, 2nd Edition. Wiley Publishing, Inc.
55. McLuhan, M. (1964). *Understanding Media: The Extensions of Man*. McGraw-Hill.
56. Моженко М. (2015). Дигіталізація медіа і сучасна аудіовізуальна культура. *Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство*. Вип. 33. С. 91-98.
57. Погребняк Г. (2009). Естетичне поле телебачення у сучасному соціокультурному просторі. *Вісник ДАКККіМ. № 3*. С. 81-91.
58. Роднянський О. (2016). *Виходить продюсер*. Київ.
59. Скуратівський В. (1997). Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття. Генеза. Структура. Ч. І. К. : КМЦ „Поезія”.
60. Скуратівський В. (1997). Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ ст. Т.2. 240 с.
61. Соломатова В. (2011). Специфіка аудіовізуального дискурсу в дигітальній культурі. *Питання культурології. Вип. 35*. С. 68-76.
62. Стародубцева Л. (2013). Кинематографическая «Постпамять». *Культура и искусство. №3*. С. 297-305.

У балах оцінка та за національною шкалою		Пояснення	
100-200	190-200 Відмінно	<p>Відповіді на питання екзаменаційного білету повні, коректні та виважені. У структурі відповіді присутня постановка проблеми, її обґрунтування, аналіз та висновки. Авторська точка зору обґрунтована та послідовна.</p> <p>Продемонстровано володіння понятійно-термінологічним апаратом. Вступник демонструє знання фахової літератури, засвідчує вміння критично мислити, вести дискусію</p>	Вступне випробування складено
	175-189 добре	<p>Відповіді на питання екзаменаційного білету в цілому повні, коректні та виважені. У структурі відповіді присутня постановка проблеми, її обґрунтування, аналіз та висновки. Авторська точка зору переважно обґрунтована та послідовна. Продемонстровано володіння понятійно-термінологічним апаратом. Вступник у відповіді спирається на фахову літературу, вміє дискутувати щодо зазначених питань.</p>	
	101-152 Задовільно	<p>Відповіді на питання екзаменаційного білету переважно повні, в більшості коректні та виважені. У структурі відповіді присутня постановка проблеми, її обґрунтування, аналіз та висновки. Авторська точка зору переважно обґрунтована та послідовна. Загалом продемонстровано володіння</p>	

		<p>понятійно-термінологічним апаратом. Вступник у відповіді спирається на фахову літературу, вміє дискутувати щодо зазначених питань, проте допускає окремі неточності та помилки</p>	
151-100	Незадовільно	<p>Відповіді на питання екзаменаційного білету представлені в неповному обсязі, є некоректними та помилковими в історіографічному або формально-логічному аспектах. Структура відповіді не послідовна. Аналіз проблеми відсутній. Продемонстровано слабе володіння понятійно-термінологічним апаратом. Вступник у відповіді допускає вагомі неточності та помилки.</p>	<p>Вступне випробування не складено</p>

Голова екзаменаційної комісії

